

Skatteetaten

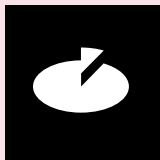
Internprising – ulike temaer

Ine Kristiansen

Georg Smidt Børresen

Internprising – ulike temaer

- HRs behandling - anke Borgarting LMRs dom av 07.05.25 – Pgnig (Orlen)
 - Rettsanvendelsen knyttet til domsslutningen punkt 3c
 - Fristspørsmål – spørsmål om saken var «tatt opp» på riktig måte
- Kontraktsetterlevelse i internforhold
 - Generelt om problemstillingen
 - Illustrert ved praksis
- Interessefellesskap - tilfeller under 50 % eierskap
 - Illustrert ved to pågående saker ved OSK
 - Skattemessig klassifisering som hjemmel i en av sakene
- Klagenemndas vedtak av 20.10.25 - prising av intern garanti

Skatteetaten

Spørsmål til behandling av HR – anke over Borgarting LMRs dom av 7. mai 2025 - Pgnig (Orlen) tynn kap.

Saksforhold

Selskapets virksomhet

- Saken gjaldt årene 2010-2016
- PUN etablert 2007 kjøp 11,9175 % andel Skarv fra Exxon
- PUN - datter av Pgnig SA, polske stat majoritetseier
- Skarv – selskapets vesentlige eiendel fram til høsten 2014
 - PUD 2007, planlagt produksjonsstart tredje kvartal 2011
 - Forsinket – ingen inntekt før produksjonsstart 01.01.2013
 - Feil i dreieskive («turret») på FPSO, stramt leverandørmarked, kostnadsoverskridelser
 - Antall senger – diskusjon/klage Ptil.
- Leteaktivitet Snadd (senere Ærfugl) – satellitt Skarv
 - PUD 2018
 - Produksjon 2020
- Senhøst 2014 - kjøp av andeler i flere felt fra Total
 - Vale, Morvin, Vilje – i produksjon
 - Gina Krog under utbygging

Selskapets finansiering 2010-2016

- Egenkapital
- Aug. 2010 - eksternt RBL-lån
 - Låneramme USD 400 mill
 - Borrowing base iht RBL-vilkår
 - Garantert av mor fram til «completion date» for Skarv
 - Avslo flere lånetilbud med låneramme over MUSD 400
- Reforhandlet 2015 med samme ramme
 - Ikke lenger krevet garanti
- I tillegg betydelig interngjeld til morselskapet – totalt 6 internlån - Ca. 4-6 mrd. NOK i perioden
- Internlån 3 tatt opp august 2010 det klart viktigste
- De fleste og viktigste internlån subordinert eksternt RBL-gjeld

Sakens bakgrunn

Endringsvedtak 22.06.22

- Metode
 - Lånekapasitet utledet av det eksterne RBL-lånet
 - Intern CUP – skreddersøm - borrowing base definert
- Sammenligninger andre selskap
 - Erkjente finansiering som obligasjonslån og junior RBL
 - RBL ga likevel best uttrykk for PUNs lånekap. 2010-2014
 - Kun ett felt under utbygging, ingen inntekter før 2013
 - Ingen eksempler på selskap med ett felt under utbygging som har fått mer enn Senior RBL
 - Om man skulle sett på obligasjonslånstilnærming
 - Risikojustert virkelig verdi
 - Ville gitt noenlunde likt resultat med RBL-tilnærming
- 2015-2016 - selskapet kunne oppnådd annen finansiering
 - Skarv produserte, flere felt i produksjon (diversifisering)
 - Junior RBL (obligasjonsmarked stengt) +150 basispunkter

Endringsvedtak 22.06.22

- Konserntilknytning
 - Måtte tenkes bort i.h.t. Petrolia-dommen
 - Justering av lånekapasitet basert på eksplisitt garanti
 - Ingen justering av RBL-modell basert på implisitt støtte
- Rente – avtalt rente lagt til grunn som armlengdes
 - Avtalt, uttalt armlengdes i internprisingsdokumentasjon
 - Sammenligning usikrede lån - PUN «highly strategic»
- Lagt til grunn at selskapet kunne oppnådd junior RBL 2015-2016 - prising tilbud CACIB
- Konklusjon inntektsreduksjon, skjønn i tråd med RBL
- Endringsadgang - ubestridt at saken var rett tatt opp
- Inntektstillegg ca. 880 mill – finansinntekt land

Behandling Tingrett/Lagmannsrett

Oslo Tingretts dom 19.12.23

- Ikke inntektsreduksjon 2011,2012 og 2014
- Inntektsreduksjon 2010, 2013, 2015-2016
- Generelt:
 - Konserntilknytning skulle vært tillagt vekt
 - Feil metode, RBL for konservativ – 70 % virkelig verdi
- Avtalt rente på den gjeld som var armlengdes var lavere enn armlengdes rente
 - Dissens 2-1, fagdommer mindretall
 - **Flertall:** «(...) renten på internlånet var markedsmessig, men ikke sannsynlig at selskapet nødvendigvis ville fått tilleggslånet til en margin som er i low end of the arm`s lengths range».
 - **Mindretall:** «Mindretallet mener (...) retten er bundet av den avtalte renten mellom partene. Renten på internlånet var armlengdes og renten var satt ut fra at internlånet var subordinert.»

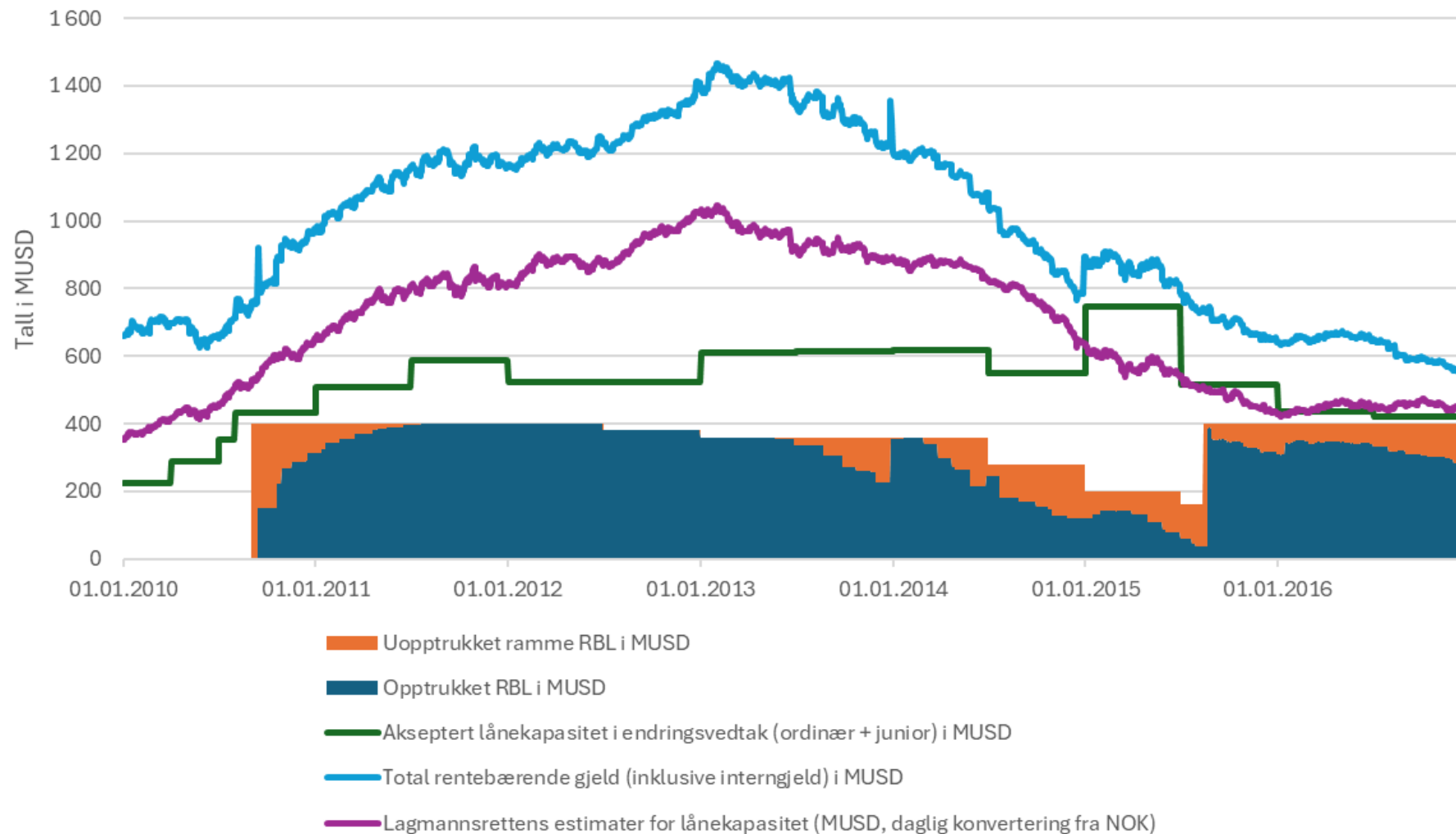
Borgarting LMRs dom 07.05.25

- Sannsynliggjort inntektsreduksjon alle år
 - Konserntilknytning skulle vært tillagt vekt
 - Feil metode, RBL for konservativ
 - 60-65 % av risikjustert virkelig verdi i utbyggingsfasen
 - ALP tilsier lavere belåningsgrad i utbyggingsfasen
 - 70 % virkelig verdi produserende felt
 - Vesentlig lavere virkelig verdi enn tingretten
- «I tvil» om rente over RBL var markedsmessig og om man skulle justere, «fant liten veiledning i TPG».
- Kommer «under tvil» til at det er riktig å oppjustere renten på intern lånene subordinert PUNs RBL-lån.
- Vurderer ikke fradragsrett for den oppjusterte rente mot sktl. § 6-1 og 6-40
- Ny anførsel om manglende endringsadgang førte «klart» ikke fram

Skatteetaten

Faktisk rentebærende gjeld i MUSD mot akseptert lånekapasitet i vedtaket og lagmannsrettens estimer for lånekapasitet (2010-2016)

LMR - rentesats

Armlengdes rente

- Retten: «(...)Det man må vurdere, er **om PUNs totale rentekostnader på internlånene overstiger** det som ville vært **totale armlengdes rentekostnader** på et tilleggs lån til RBL-lånet innenfor lånekapasiteten, **altså om netto effekten av interessefellesskapet har ledet til en inntektsøkning i strid med skatteloven § 13-1 første ledd.**» (...)
- Lagmannsretten er i tvil om hva som er riktig rettslig innfallsvinkel (...) og «har funnet liten veiledning for å løse dette spørsmålet **både i OECD-retningslinjene og andre rettskilder.**»

Armlengdes rente

- «Når det gjelder internlån nr. 3, fremgikk det av notat fra KPMG Law 4. oktober 2010 at firmaet hadde fått i oppdrag å **utarbeide en analyse over markedsmessig rente for dette. KPMG tok hensyn til alle særegenheter ved lånet, inkludert subordinering** i forhold til RBL-lån nr. 1, og konkluderte med at avtalt rentemargin på 225 basispunkter var **«at the very low end of, or even below» a possible arm's length** range for a similarly subordinated loan in the market»
- «Lagmannsretten er, under tvil, kommet til at det er riktig å oppjustere renten på intern lånene som var subordinert PUNs RBL-lån. Uansett den dokumentasjonen som er gjennomgått over, mener lagmannsretten at avtalt rente på internlånene var **urealistisk lav sammenlignet med renten på RBL-lånene**, gitt den store forskjellen mellom disse når det gjaldt prioritet, sikkerhet og tilbakebetalingsvilkår.»

LMR Domsslutning

DOMSSLUTNING

(...)

«**3.** Ved den nye skattefastsettingen for inntektsårene 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015 og 2016, fastsettes reduksjon i finanskostnad land, som følge av tynn kapitalisering med konserninterne lån, basert på

a) at Orlen (tidligere PGNiG) Upstream Norway AS' lånekapasitet utgjorde en

andel av selskapets eiendelsverdi, beregnet ut fra forventningsrette forutsetninger og implisitt hensyntatt selskapets konserntilknytning,

b) at selskapet ville utnyttet hele sin lånekapasitet,

c) en markedsmessig rente på konserninterne lån innenfor selskapets lånekapasitet, fastsatt ut fra alle prisrelevante egenskaper ved disse lånene.»

Anke og anketilsvar (avledet anke)

Statens anke

- «Staten påancker med dette lagmannsrettens dom, **domsslutningens punkt 3 bokstav c)**. Anken gjelder både rettsanvendelsen og bevisbedømmelsen.»
- «Slutningen (...) vil innebære en form for "internprising til gunst". Dette mener staten det ikke er hjemmel for.»
- «Når lagmannsretten åpner for å øke renten på den del av internlånet som ligger innenfor lånekapasiteten, bygger dette på en form for "motregning" av de renter som er påløpt på den del av internlån (og de internlån) som ligger utenfor lånekapasiteten. Dette er det ikke grunnlag for. Disse rentene skulle PUN ikke betalt – og dermed ikke fått fradrag for – dersom de interne lån hadde vært begrenset til lånekapasiteten fra starten av.»
- (...) Renter som er betalt på lån som overstiger lånekapasiteten, kan ikke anses som "renter av skattyters gjeld", jf. skatteloven § 6-40, og heller ikke som "kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt", jf. skatteloven § 6-1. Kostnadene er for skatteformål dermed ikke fradragsberettigede.

Selskapets anketilsvar og avledede anke

- «Sakens spørsmål er om man ved anvendelse av sktl. § 13-1 skal vektlegge nettoeffekten av interessefellesskapet i et tilfelle hvor visse avtalevilkår (her: lånebeløp) isolert sett har en inntektsreducerende effekt, mens andre avtalevilkår (her: rentemargin) isolert sett har en inntektsøkende effekt. (...)
- At det er nettoeffekten av interessefellesskapet som er avgjørende er lagt til grunn av oljeskattemyndighetene siden 1980-tallet, og ble også lagt til grunn av Oljeskattekontoret i kontorvedtaket uten nærmere problematisering.
- Dersom statens anke over rentespørsmålet fremmes til behandling, bør også den avledede anken over fristspørsmålet fremmes til behandling etter tvl. § 30-4.
- Den avledede anken reiser prinsipielle spørsmål om tolkningen av ligningslovens fristregler, med stor betydning utenfor den foreliggende sak.»

Høyesteretts beslutning

- Høyesteretts beslutning 27. oktober 2025
 - «Utvalget tillater anken fremmet for så vidt gjelder rettsanvendelsen.
 - For øvrig finner Høyesteretts ankeutvalg enstemmig at det ikke er tilstrekkelig grunn til å tillate anken eller den avledede anken fremmet for Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4.»
- Berammet 3.-4. mars 2026, satt av 1,5 dager.

Problemstillinger til behandling av Høyesterett

Internlån til vurdering (internlån 3)	Faktisk avtalt margin	LMR Skjønn 13-1	Fradragsrett Sktl. § 13-1?	Fradragsrett Sktl. § 6-1/6-40
Andel klassifisert som gjeld	NIBOR + 2,25 %	NIBOR + 3,75 %	1. Hjemler sktl. § 13-1 «netting» av en fradragsberettiget kapitallytelse som skal prises (renter på gjeld) mot en kapitallytelse som ikke skal prises og ikke gir rett til renteberegning eller rentefradrag (egenkapital)? 2. Er det grunnlag i sktl. § 13-1 for å justere renter som er avtalt mellom partene og ansett priset innenfor et armlengdes intervall ved skjønnen?	Kostnad ved de 150 punkter som lagmannsretten legger til grunn i skjønnen har aldri vært privatrettslig avtalt eller faktisk pådratt/oppofret. Foreligger da fradragsrett i.f.t. sktl. § 6-1/6-40?
Andel klassifisert som EK		0		

OECD nov. 2025 update

[The 2025 Update to the OECD Model Tax Convention | OECD - 19. november 2025](#)

“3. As reflected in Chapter X of the OECD Transfer Pricing Guidelines, countries may take different views on the application of Article 9 to determine the balance of debt and equity funding of an entity within a multinational enterprise group. Whilst some Contracting States use the accurate delineation of the transaction described in the OECD Transfer Pricing Guidelines to determine whether and the extent to which a purported loan between associated enterprises should be regarded as a loan for tax purposes (or as another kind of transaction, in particular a contribution to equity capital), other Contracting States address the issue of the balance of debt and equity funding of an entity under their domestic laws (including judicial doctrines). **Under both approaches, the determination whether and the extent to which a purported loan should be respected as a loan will precede any attempt to price the transaction so determined. In then considering whether the pricing of a transaction respected as a loan can be regarded as arm’s length, the guidance in Chapters I, II, III and X of the OECD Transfer Pricing Guidelines should be followed to price the controlled transaction.”**

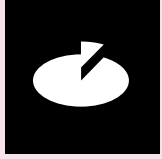
Det som ikke slapp inn i HR

Endringsadgang

- Retten – «finder det **klart** at PUNs anførsel om preklusjon ikke kan føre frem, og at endringssakene for 2010-2015 ble «tatt opp» med fristavbrytende virkning (...)
 - «Varlingsplikten er begrunnet i innrettelseshensynet. (...)
 - «(...) Verken lovtekst eller lovforarbeider inneholder noe krav til innhold eller form av fristavbrytende varsel. (...)
 - «Kravet om at saken må være tatt opp, **innebærer ikke at skatteetaten må ha bestemt seg for å gjennomføre en endring, kun at etaten har besluttet å vurdere hvorvidt en endring er aktuell.**»
 - «LMR kan «ikke se at det er noen holdepunkter i bevisene i vår sak for at en vurderingen som skal gjøres etter ligningsloven § 9-5 nr. 7 og skatteforvaltningsloven § 12-1 andre ledd, ikke var gjort. Som nevnt er det **ikke nødvendig å begrunne eller eksplisitt nevne dette i det fristavbrytende varselet.**»

Endringsadgang

- «Som tidligere nevnt, er **formålet med reglene om fristavbrytende varsel å informere skattyter om at man ikke kan innrette seg på at skattefastsettelsen er endelig.**
- I Heerema dommen uttaler Høyesterett at «[d]ette er en side av det alminnelige prinsipp om at borgerne i forhold til offentlig forvaltning skal kunne forutberegne sin rettsstilling og vite hvor de står».
- I motsetning til PUN, mener lagmannsretten at denne formuleringen **ikke tas til inntekt for at fristavbrytende varsel skal inneholde så mye informasjon at skattytere kan forutsi mer eller mindre nøyaktig hvor de står med hensyn til skattepliktens omfang. Det skjer først når utkast til vedtak foreligger**, det vil si etter at den kontradiksjonsprosessen som settes i gang gjennom det fristavbrytende varselet, er så godt som avsluttet.»

Skatteetaten

Kontraktsetterlevelse i internforhold

Kontraktsetterlevelse i internforhold

Kort om problemstillingen

- Hovedfokus i internprisingssaker er oftest nettopp pris
- Internkontrakter kan imidlertid på samme måte som eksterne kontrakter gi partene rettigheter og plikter
- I det følgende forutsettes en armlengdes kontrakt, fokus er på **kontraktsvilkårene og etterlevelse** av de
- Problemstilling aktualiseres typisk der
 - Markedsforhold endres
 - Risiko eller oppsider regulert i kontrakt manifesterer seg
- Eksempler:
 - Forsikringssskade i et captive forsikringsforhold. Dekkes den av polise?
 - Manglende leveranse i en intern gass-salgssavtale, erstatning?
 - Prisendring i lånemarkedet/gass-markedet, rett til reforhandling av pris?
 - Mangler ved utførte interne tjenester, erstatning, rett til vederlag?
- Typiske problemstillinger: Kontraktstolkning, om man ved etterlevelsen har gitt fra seg en etablert rettighet eller latt være å utøve en rettighet, og evt. om man har en kommersielt «god grunn» til dette

Kort om TPGs veiledning til § 13-1

- Kontrakten som utgangspunkt, jf. OECD TPG 1.42:
 - (...) Where a transaction has been formalised by the associated enterprises through written contractual agreements, **those agreements provide the starting point for delineating the transaction** (...)
- TPG gir imidlertid ingen veiledning om
 - Avtalerett, kontraktsrett, kontraktstolkning,
 - Eventuell bakgrunnsrett, lovvalg, der internkontrakt er “taus”
 - **Konsekvens: Løsning på disse spm. følger av relevant internrett**
 - NB - betydning av kontraktsbestemmelser i CUP'er (?)
- OECD TPG 1.45 – “Conduct of the parties” trumfer
 - 1.45. If the characteristics of the transaction that are economically relevant are inconsistent with the written contract (...) the (...) transaction should generally be delineated (...) in accordance with the characteristics of the transaction reflected in the conduct of the parties.
- Bestemmelsen kan ikke forstås slik at armlengdes kontrakter skal ses bort fra p.g.a. **etterfølgende** “misconduct”, jf 1.47
- Problematikk delinering vs. restrukturering av transaksjon

OECD TPG 1.46-47

OECD TPG 1.46

1.46. In transactions between independent enterprises, the divergence of interests between the parties ensures (i) that contractual terms are concluded that reflect the interests of both of the parties, (ii) **that the parties will ordinarily seek to hold each other to the terms of the contract, and (iii) that contractual terms will be ignored or modified after the fact generally only if it is in the interests of both parties.** The same divergence of interests may not exist in the case of associated enterprises or any such divergences may be managed in ways facilitated by the control relationship and not solely or mainly through contractual agreements.

OECD TPG 1.46-47

- 1.47. (...) Where there has been a change in the terms of a transaction, the circumstances surrounding the change should be examined to determine whether the change indicates that the original transaction has been replaced through a new transaction with effect from the date of the change, or whether the change reflects the intentions of the parties in the original transaction. Particular care should be exercised where it appears that any changes may have been triggered by knowledge of emerging outcomes from the transaction. **Changes made in the purported assumption of a risk when risk outcomes are known do not involve an assumption of risk** since there is no longer any risk, as discussed in paragraph 1.78.

Eksempler rettspraksis

LG-2016-92595 Hess refinansiering

- Eksempel på å gi bort en etablert kontraktsrettighet
 - Hess refinansierte et konserninternt lån i amerikanske dollar med et konserninternt lån i norske kroner to år før låneforfall.
 - Det nye lånet hadde vesentlig høyere rentemargin.
- Forelå «god kommersiell grunn» til oppgivelse
 - Verken påberopt refinansieringsrisiko eller valutarisiko kunne begrunne at det var forretningsmessig rasjonelt å oppgi rentefordelen i det opprinnelige lånet to år før låneforfall. Lagmannsrett konkluderte med skjønnsadgang
 - Skjønnen ble imidlertid tilsidesatt for ett år nært i tid til refinansiering begrunnet med at et vesentlig økt lånebehov fra dette tidspunktet skulle vært tatt i betraktning ved skjønnsfastsettelsen.
 - Forutsatt restrukturering:» (...) anser lagmannsretten at dette var nødvendig for å fastsette korrekt armlengdepris slik at tilleggsvilkåret i så tilfelle må anses oppfylt.»

LB-2018-156796 Total LNG-erstatning

- Eksempel på uriktig kontraktstolkning som premiss for rasjonell adferd/oppgivelse kontraktsrettighet
 - Etter forsinkelser ved oppstart av produksjonen på Snøhvit inngikk Total avtaler om erstatning for antesipert mislighold for manglende og uregelmessig levering av LNG-gass til et selskap i samme konsern.
 - «Lagmannsretten bemerker innledningsvis at det er tale om en detaljert utformet kontrakt som er inngått mellom profesjonelle parter og som gjelder betydelige verdier. **Utgangspunktet er at slike kontrakter bør fortolkes objektivt og at ordlyden må tillegges stor vekt, jf. bl.a. Rt-2002-1155.**
 - «Når tilleggsavtalene gir rett til erstatning for antesipert mislighold, **ga TEPN dermed fra seg muligheten for å unngå å betale erstatning i disse tilfellene.** (...) Ved å antesipere tapet ga TEPN dermed fra seg muligheten for et betydelig lavere erstatningsansvar.
- Restrukturering av transaksjon ikke drøftet, betydelig kritisert, men sak slapp ikke inn i HR

KLN for petroleumsskatt - praksis

Klagevedtak 15.11 2021

- Saken gjaldt (bl.a.) to internlån med flytende rente inngått mai og juni samme år
- Junilånet inngått på et spesielt ugunstig tidspunkt for konsernet, nedgradering kredittrating som følge av spesielle hendelser, mye dyrere enn mailånet
- Kort tid etter endret dette seg
- OSK anført inntektsreduksjon:
 - **Spm 1.** selskapet har trukket opp på lån med høyere rente før selskapet fullt ut har utnyttet lånerammene på lån med lavere rente (manglende rasjonalitet).
 - **Spm 2.** manglende senere refinansiering av "juni lånet" (manglende rasjonalitet)
- Begge tilfeller av kontoret ansett som restrukturering av transaksjon
- Eksempel på å la være å utnytte kontraktsrettighet

Klagevedtak 15.11 2021

- Klagenemnda om **Spm 1:**
 - «Etter nemndas syn er vilkårene for tilsidesettelse av de foretatte transaksjonene, også omtalt som restrukturering, oppfylt. Nemnda legger til grunn at et uavhengig selskap i en tilsvarende situasjon (...) **ville ha utnyttet de rimeligere lånerammene fullt ut før opptrekk på dyrere lån**, for på den måten å unngå unødige rentekostnader.»
- Klagenemnda om **Spm 2:**
 - "Juni-lånet" ble tatt opp på et tidspunkt preget av ekstrem usikkerhet for (...) konsernet (...), noe som innebar en særegen rentepremie for selskaper i konsernet.
 - Nemnda legger til grunn at et uavhengig selskap ville refinansiert "juni-lånet" etter at usikkerheten (...) hadde lagt seg i markedet, **i og med at ingenting i låneavtalen var til hinder for en førtidig innfrielse.**
 - Etter nemndas syn er vilkårene for restrukturering(...) oppfylt. (...)

Pågående sak ved OSK

Vedtaksutkast 15.10 2025

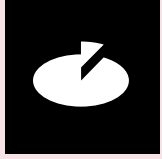
- Sak gjaldt 3 lån inngått desember i «år 1» med hhv. 30, 10 og 5 års løpetid
- Lån 3 ikke trukket på før i «år 3»
- Avtalt fastrente, men med reforhandlingsklausul som ga rett nedbetaling hver 6. mnd.
 - **Avtalen hadde passert gjennom konsernfinans/ legal avd.**
 - Selskapet enig i at klausul var å forstå slik etter ordlyd, men dette «var ikke intensjonen» på avtaletidspunktet
 - Avtalen reforhandlet med ny ordlyd - reforhandling i 2019
- Konsernet hadde etter råd fra finansavdeling inngått låneavtaler på andre tidspunkt med annen løpetid
- Lånemarkedene endret seg vesentlig fra desember «år 1» til juni «år 2»
- Påstandsending lån 3: 3 års løpetid inngått «år 3»

Vedtaksutkast 15.10.25

- Ordlyd sentral
 - «I et låneforhold der den ene part, låntaker, (...) kjøper finansieringstjenester fra långiver, mener kontoret uansett at **det skal svært mye til å utlede at partenes intensjoner avvek vesentlig fra framforhandlet ordlyd** ved inngåelse av låneavtalene (...). Vurdert opp mot norsk avtalerett ville formell avtale i et slikt tilfelle da vært særlig viktig som uttrykk for partenes felles intensjoner.
- Vist til Rt 2002 s 1155, Rt. 2009 s. 813 (Gaard/Tveit)
 - Kontoret mener i lys av dette at avtaleordlyden i «prepayment»-klausulen fra de tre låneavtalene (...) være et naturlig startpunkt for den videre internprisingsanalysen.
 - Dette gjør det nødvendig å vurdere hvorvidt selskapet i et armlengdemessig forhold ville ha refinansiert lånene etter hvert som markedsforholdene endret seg. Som redegjort for ovenfor, har (...) Klagenemnda i vedtak av 15. november 2021 lagt til grunn at uavhengige parter vil ønske å refinansiere lån opptatt under spesielt ugunstige økonomiske omstendigheter (...).

Budskapet

- Armlengdevurderingene stopper ikke ved internprisfastsettelsen - verken for skattepliktige eller myndighet - kontraktsetterlevelse er også en viktig problemstilling
- Ting å tenke på (særlig for skattepliktige)
 - Hva er sentrale risikoer/oppsider i kontrakt
 - Kontraktsordlyd sentrale risikoer/oppsider
 - Lovvalg
- TP-dok, jf. Sktfvl. § 8-11 og FSFIN 8-11
 - Dokumentasjon av innhold i kontraktsvilkår skal gjøres
 - Dokumentasjon av gjennomgang legal/finansavdeling
 - Dokumentasjon av «events»/markedshendelser i TP-dok
 - Klare å koble kontrakt og «events»
 - Hva har konsernet gjort eksternt i tilsvarende situasjon
 - Dokumentere vurderinger der man velger å ikke utøve en rettighet i en kontrakt

Skatteetaten

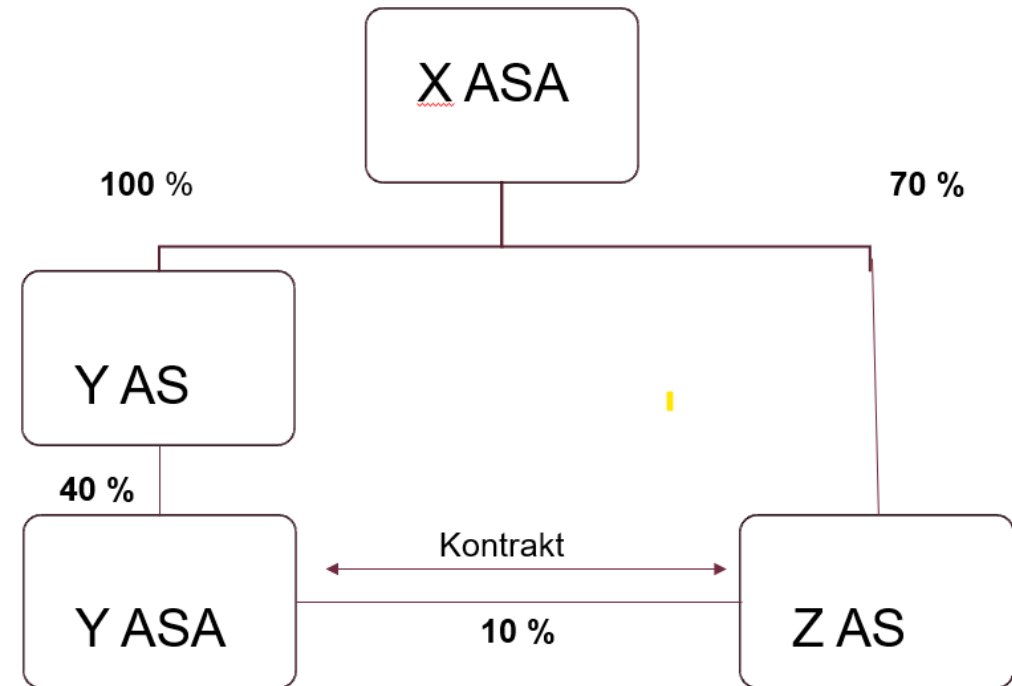
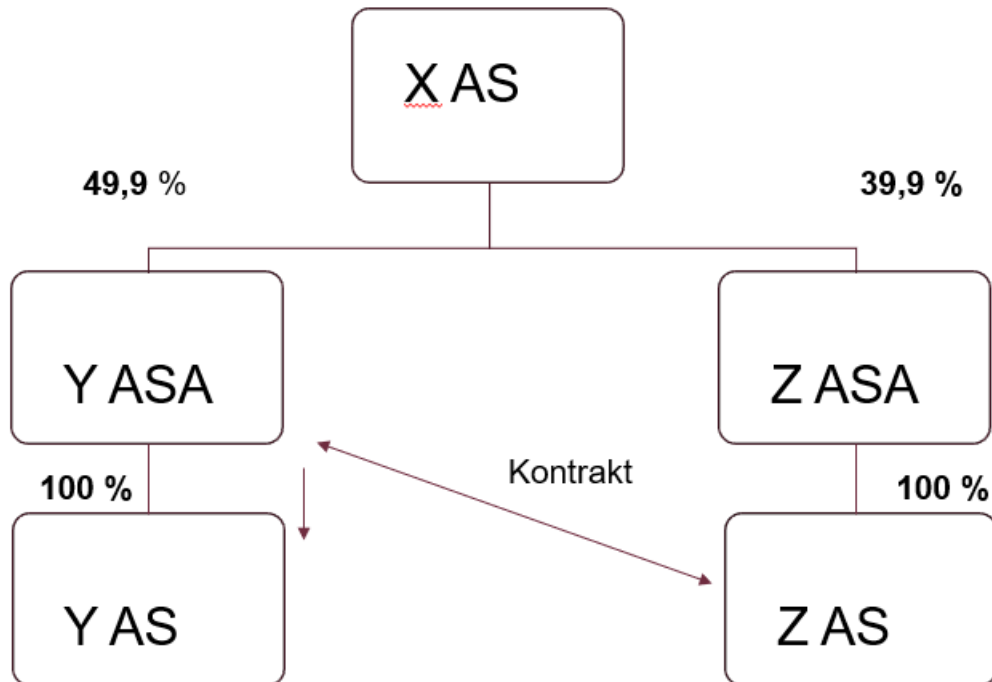
Interessefellesskap etter sktl. § 13-1

Tilfeller under 50 % eierskap, to nyere saker behandlet ved OSK

To nyere saker behandlet ved OSK

Sak 1 vedtak 24.11. 2025

Sak 2 Vedtaksutkast 08.09. 2025

Rettskildene

Lovordlyd 13-1 første ledd

- «Det kan foretas fastsettelse ved skjønn hvis skattyters formue eller inntekt er redusert på grunn av **direkte eller indirekte interessefellesskap** med annen person, selskap eller innretning.
- Begrepet «interessefellesskap» ikke nærmere definert i lovteksten utover
 - kan være både «direkte» og «indirekte.»
- Vanlig språklig betydning
 - bokmålsordboka: «det å være forent med noen gjennom felles interesser»
 - Det må foreligge en eller annen form for interesse som er felles for partene uten at ordlyden stiller noen kvalitative krav til styrke eller form
 - Herunder felles interesse eller fravær av interessemotsetning i.f.t. feilprising...?

Ot.prp. nr. 26 (1980-1981)

- «Interessefellesskapet **må gi** den ene **en faktisk innflytelse** over den annens disposisjoner på vesentlig samme måte som f.eks. en deltaker i et foretak. Innflytelsesgrunnlaget er i prinsippet likegyldig – det kan være eiendomsrett til en **dominerende aksjepost**, faktisk monopol på salg av råvarer eller energi, et utstrakt låne- eller kredittforhold m.v.»
- «Dominerende aksjepost» - viktig tolkning
- **Innst. O. nr. 59 (1980–1981)** side 23 - bestemmelsens ordlyd (smnl ordlyd 1918) kunne medføre at kravet for å anvende bestemmelsen «ble senket»
- **Side 59:** «det synes ... ønskelig å kunne ramme **flest mulige former for tapping** gjennom en generell gjennomskjæringsbestemmelse fremfor å måtte utforme en rekke nye spesialbestemmelser som dessuten måtte endres ettersom nye metoder tas i bruk».

Rettskildene

Ot.prp. 62 2006-2007

- Side 9 : (...) «**Det vanlige** er at interessefellesskap etableres gjennom **eierskap eller ved at partene er underlagt felles kontroll. Det typiske** er at partene inngår i samme konsern. Men også **andre tilknytningsforhold, for eksempel** i form av leverandør- eller kreditorposisjon, kan i **spesielle tilfeller** oppfylle lovens krav til interessefellesskap»
- Hva med definisjon av «nærstående selskaper» og «kontrollerte transaksjoner» i sktfvl. § 8-11 med forskrift...?
- Side 41: (...) «etter departementets vurdering er det **ikke hensiktsmessig** å kople det subjektive virkeområdet for den særskilte opplysnings- og dokumentasjonsplikten direkte til virkeområdet for skatteloven § 13-1. **Det anses ønskelig både med en klarere og en noe annerledes avgrensning** av den skattytergruppen som skal omfattes av den særskilte opplysnings- og dokumentasjonsplikten, enn det skatteloven § 13-1 gir anvisning på.

Prop. LS 1 (2020–2021)

«Skatteloven § 13-1 er den sentrale bestemmelsen om skattlegging ved interessefellesskap.(...). Bestemmelsen omfatter direkte og indirekte interessefellesskap og er **den videste definisjonen av interessefellesskap i skattelovgivningen.»**

Rettskildene

Rettspraksis – HR

- **Rt 2003 s. 1324 Statpipe**
 - Eierskap i IS Statpipe: Statoil 58,25%, Elf 10%, Hydro 8%, Mobil 7%, Esso 5%, Shell 5%, Total 2%, Saga 2% og Conoco 2,75%.
 - «(68) Det er **ikke tvilsomt at det eksisterte et interessefellesskap mellom det enkelte deltakerselskap på den ene side og IS Statpipe på den annen side**, og jeg nøyer meg her med å vise til **det jeg har sagt i det foregående**.
- **Rt. 2006 s. 1573 (Dillerud)**
 - Saken gjaldt en arbeidsgodtgjørelse til en deltager i et ansvarlig selskap, 3 deltagere eide ca. like store andeler (33 %, 33 %, 34 %)
 - «Det ligg også ein føresetnad av interesse i Ot.prp.nr.26 (1980–1981) side 66 om den tilsvarande føresegna i skattelova av 1911 § 54 første ledd:
 - «Interessefellesskapet må gi den ene en faktisk innflytelse over den annens disposisjoner på vesentlig samme måte som f.eks. en deltaker i et foretak.»
 - (48) **Etter dette legg eg til grunn at det her var nødvendig interessefellesskap. Det er då ikkje nødvendig å gå inn på den konkrete tilknytninga mellom A og C.**

Underrettspraksis

- **LA-2006-91457 – Lundhs Labrador DA**
- LMR konkluderte med at i et eierforhold der et DA var eid 50/50 forelå det interessefellesskap med DA for begge 50 % eierne:
 - «Lagmannsretten legger til grunn at spørsmålet om det foreligger et interessefellesskap må **avgjøres etter en helhetsvurdering i det enkelte tilfellet. Loven, slik lagmannsretten forstår den, stiller ikke noe krav om at man må eie mer enn 50% for at det skal foreligge et interessefellesskap. Avgjørende er hvilken innflytelse en slik, betydelig eierandel gir.**
- (...) både Mela Stein AS og Fritzøe Blue Pearl AS ved inngåelsen av rammeavtalen var i en posisjon som gjorde at de hver for seg kan ha **sett seg «økonomisk tjent med å underprise** for derved å oppnå skattemessige fordeler», slik tingretten gir uttrykk for.»
- Påanket HR, men anken nektet fremmet HR-2007-688-U

Reglene om tilbudsplikt

Verdipapirhandellov § 6-1

§ 6-1. Tilbudsplikt ved aksjeerverv

(1) Den som gjennom erverv blir eier av aksjer som representerer mer enn 1/3 av stemmene i et norsk selskap hvis aksjer er notert på norsk regulert marked (notert selskap), plikter å gi tilbud om kjøp av de øvrige aksjene i selskapet.

Ot.prp 34 2006-2007 punkt 26.1.5

- Det sentrale hensynet bak regler om tilbudsplikt er beskyttelse av minoritetsaksjeeierne i målselskapet, særlig ved at disse skal gis muligheten til å selge sine aksjer **når kontrollen i selskapet endres**, og til en pris som sikrer dem en del av den kontrollpremie tilbyder har betalt for sin posisjon i målselskapet. (...)
- «Departementet legger vekt på at **tilbudspliktgrensen bør ha en sammenheng med overtakelse av faktisk kontroll.**»

Bergo Børs- og verdipapirrett 2004

- **Side 69:** «I nokså mange børsnoterte selskaper er 35–40 % av aksjene erfaringsmessig nok til å utgjøre flertall i de fleste generalforsamlinger, fordi oppmøteprosenten er lav.»
- (...) Det er grunn til å tro at 45 % av stemmene vil gi alminnelig flertall i en generalforsamling i de aller fleste børsnoterte selskaper (det hører til sjeldenhetene at mer enn 90 % møter), mens dette er noe verre når kravet er 40 %. I en del børsnoterte selskaper har man nok stemmeflertall i praksis allerede med poster ned mot 35 % og lavere.»

Teorien

Bjerke Interprising

- «(...) Så lenge eierandelen er over 50%, vil det normalt foreligge interessefellesskap i lovens forstand. Det kan derimot stilles spørsmål ved om dette utgjør en form for nedre grense, eller om også en mindre eierandel kan medføre interessefellesskap.
- Siden spørsmålet om det foreligger interessefellesskap beror på en konkret vurdering, er det liten grunn til å operere med en slik absolutt grense. **Poenget er hvilken innflytelse den aktuelle eierandelen medfører.** Her vil blant annet forhold som størrelsen på eierandelen til andre aksjonærer, styrerepresentasjon og hva slags aktiviteter selskapet driver være av betydning.
- Såkalt negativ kontroll (minst 1/3 av de stemmeberettigede aksjene) vil i gitte situasjoner kunne være nok. For eierandeler under dette skal det meget til for at man vil si at det foreligger interessefellesskap utelukkende som følge av eierskap.»

Skaar Norsk skatteavtalerett (2006)

- Side 348:
- (...) lavere eierandel enn 50 % i konkrete tilfeller kan være tilstrekkelig for å konstatere interesse-fellesskap,
- **«[k]ravet til eierandel må trolig reduseres jo større foretak og jo større kapitalplasseringer det er tale om».**
- **Naas m.fl. Norsk internasjonal skatterett (2011)**
- Side 965:
- Et direkte interessefellesskap mellom to selskaper kan også oppstå der eierskapet er på mindre enn 50 prosent. Eierandelen vil ikke nødvendigvis være avgjørende i seg selv; avgjørende er om aksjonæren i realiteten har mulighet til å utøve kontroll over selskapet, for eksempel i kraft av stemmerettigheter, vetorett eller lignende.

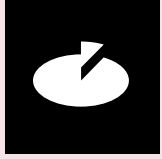
OSK sakene – vurdering

Sak 1 Vurdering

- Lav terskel for etablering av interessefellesskap i hht lovgivers intensjon/rettspraksis, kreves ikke over 50 %
- X AS største aksjonær i Y ASA og Z ASA - fragmentert aksjonærsammensetning Y ASA/Z ASA
- Betydelig innflytelse ved å være over grensen for «praktisk flertall» (oppmøte på Generalforsamling)
- Negativ kontroll beslutninger som krever 2/3 flertall
- Eierandel overstiger grensen for tilbudsplikt på 1/3 – anerkjent av lovgiver som «faktisk kontroll»
- Styrerepresentasjon, lån til ledende ansatte
- Anbuds/forhandlingssituasjon ved kontraktinngåelse
- **Totalvurdering av overnevnte – lovens krav til interessefellesskap oppfylt**

Sak 2 Vurdering

- Lav terskel for etablering av interessefellesskap i hht lovgivers intensjon/rettspraksis, kreves ikke over 50 %
- X AS største aksjonær i Y ASA - fragmentert aksjonærsammensetning i Y ASA
- Betydelig innflytelse ved å være svært nær og for ett år også over grensen for «praktisk flertall»
- Negativ kontroll beslutninger som krever 2/3 flertall
- Eierandel overstiger grensen for tilbudsplikt på 1/3 – anerkjent av lovgiver som «faktisk kontroll»
- Styrerepresentasjon, konsernets betydning for øvrig
- **Totalvurdering av overnevnte – lovens krav til interessefellesskap oppfylt**

Skatteetaten

Kort om skattemessig klassifisering som rettsgrunnlag

Refleksjoner klassifisering vs. delinering etter sktl. § 13-1

Skattemessig klassifisering

Sak 2 – Klassifisering som rettsgrunnlag

- Tilfeller der skattyters betegnelse ikke samsvarer med den privatrettslig realitet
 - Rt. 2008 s. 1307 Alvdal Bygg, Rt. 2010 s. 527 BCG Consulting, Rt. 2015. s.1260 (Hercules).
- Rt. 2015 s. 1260 Hercules
 - (51) «Situasjonen er annerledes hvor avtalepartenes betegnelse ikke stemmer overens med realiteten. (...)
 - "Dersom en slik fri bevisbedømmelse tilsier at det faktiske grunnlaget for skattyters klassifisering ikke kan legges til grunn, kan ligningsmyndighetene omklassifisere i tråd med en riktig skatterettslig bedømmelse."
 - (52) «Skattyters klassifisering og tilordning kan altså fravikes hvis betegnelsen ikke dekker den privatrettslige realiteten. **Hjemmelen er her alminnelige klassifiserings- og tilordningsprinsipper, og skattemyndighetene trenger da ikke gå veien om den ulovfestede omgåelsesnormen eller skatteloven § 13-1.»**

Kort refleksjon klassifisering vs sktl. 13-1

- Skattemessig klassifisering minner mye om delineringsprosessen etter OECD TPG
- Begge regelsett gjelder «form vs. substans» - parallelle regelsett som adresserer samme «problem»
- Regelsett som ofte vil aktualisere hverandre
- Forskjeller
 - Klassifiseringsøvelsen krever ikke interessefelleskap
 - Klassifiseringsøvelsen vil normalt ikke involvere skatteavtalespørsmål/dobbeltbeskatning/MAP/etc.
 - Innholdsmessige forskjeller i «delinering» vs. «fri bevisbedømmelse av det faktiske grunnlaget» (?)
 - Stort internasjonalt regelverk utviklet over lang tid vs. domstolskapt «kasuistisk» ulovfestet prinsipp
 - Blir oftest ikke noe skjønn som følge av «rett klassifisering»
- Klassifisering kommer *før* anvendelse 13-1 (?)

Vedtaksutkast 08.9.25 – Sak 2

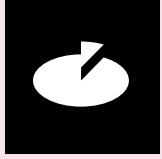
Saksforhold sak 2

• Saksforholdet

- Avtale om finansiering av utviklingen av et immaterielt driftsmiddel mellom Y ASA og Z AS
- Utvikler Z AS hadde ikke resultatansvar for utviklingen
- Z AS skulle bli eier av det som skulle utvikles
- Utviklingen skulle resultere i et produkt som Z AS skulle selge både til tredjemenn og til Y ASA
- Avtale benevnte selv Y ASAs ytelse som «funding», Y ASA skulle betale for utviklingen av det immaterielle driftsmiddelet
- Y ASA ytte (i tillegg til funding) data og personell, testing
- Y ASA fikk rett til
 - tidlig involvering, påvirkning av produktet («skreddersøm»)
 - kjøp av product til «best commercial terms» til andre kunder når det var ferdig utviklet
 - Skulle brukes i sokkelvirksomhet
- Y ASA anså fundingytelsen for å være vederlag for kjøp av tjenester og krevde fradrag i 78 %

Kontorets vurdering :

- Y ASA eide 10 % i Z AS
- «Mangelen på motytelser i foreliggende tilfelle tilsier at fundingskostnadene på 393,4 millioner kroner (...) i realiteten utgjør en ensidig verdioverføring fra Y ASA til Z AS og ikke kostnader med grunnlag i en gjensidig bebyrdende avtale, slik at fundingkostnadene for skattemessige formål må **klassifiseres som et uformelt aksjeeiertilskudd fra Y ASA til Z AS.»**
- Gitt denne vurderingen – finnes ingen transaksjon å prise
- §13-1 vurdering (inkludert interessefellesskap) av finansieringsytelsen må følgelig bli subsidiær
- 13-1 vurdering (gitt at ytelsene etter avtalen er kommet «over terskel» for å bli «transaksjon» som prises)
 - Inntektsreduksjon - mye det samme momentet (mangel på motytelse) som begrunner inntektsreduksjon, smnl. kunder som ikke finansierte utvikling
 - Ved skjønnet ble ytelsen fastsatt til kapitaltilskudd (EK) – skjønn det samme (fradrag satt til 0)

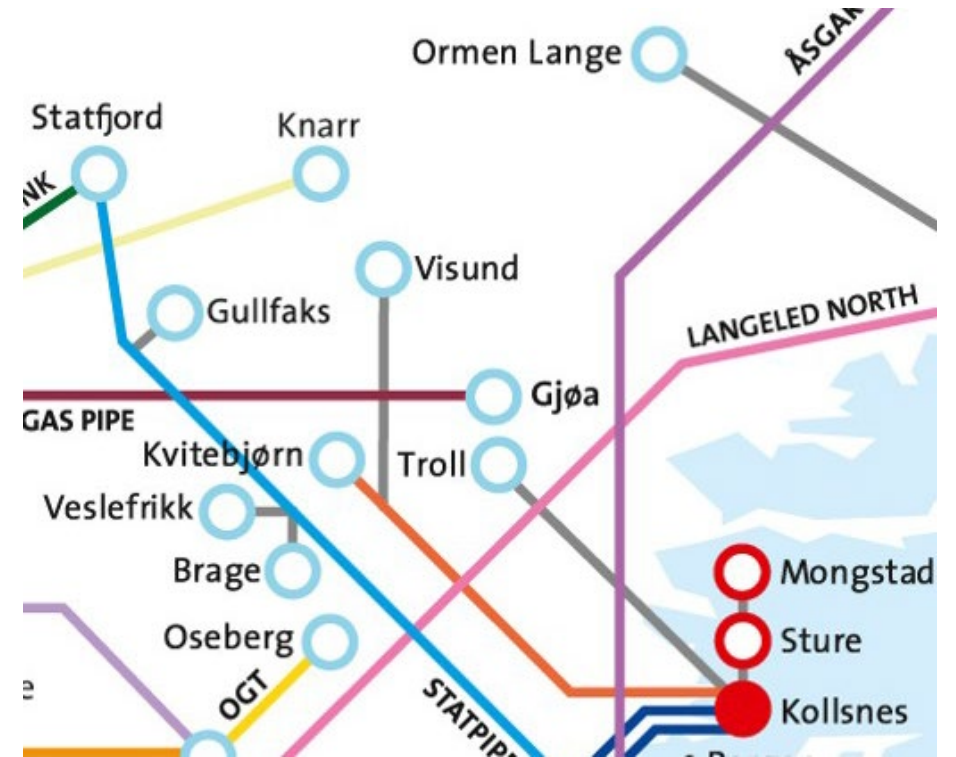
Skatteetaten

Morselskapsgaranti overfor Gassco

Klagevedtak av 20. oktober 2025

Hva saken gjelder

- Garantipremie betalt til morselskap
- Garantien dekker tarifforpliktelse knyttet til transport av gass i Gassled
- Det stilles finansielle krav til skipere i Gassled
 - Selskapsrating BBB eller bedre
 - **Morselskap med rating BBB eller bedre, samt garanti fra morselskapet som dekker 24 mnd. løpende tarifforpliktelse**
 - Garanti tilsvarende 24 mnd. løpende tarifforpliktelse fra bank med rating A eller bedre

Hva saken gjelder

- Klagesaken gjelder spørsmålet om garantipremie påløpt i inntektsårene 2008-2014 er på armlengdes vilkår etter skatteloven (sktl.) § 13-1
- Hovedspørsmålet er om de fastsatte garantipremiene har medført at selskapets inntekt har blitt redusert – vilkåret om inntektsreduksjon
- Ved anvendelsen av armlengdeprinsippet må man sammenligne de avtalte garantipremiene med det vederlag som ville vært avtalt mellom uavhengige parter i en sammenlignbar transaksjon under tilsvarende forhold, jf. OECDs retningslinjer art. 1.33

Om garantiforholdet

- Morselskapsgaranti stilt overfor Gassco for å tilfredsstille de finansielle kravene
 - Maksimalt garantibeløp tilsvarende 24 mnd. tarifforpliktelse
 - Garantien gjelder frem til annen sikkerhet stilles, eller skiper ikke lenger har tarifforpliktelser
- Tilknyttet avtale om betaling av garantipremie mellom skattyter og morselskapet
 - Avtalen om betaling av garantipremie løper så lenge morselskapsgarantien eksisterer
 - Garantipremie betales kvartalsvis/halvårlig, og det foretas løpende prisjustering
 - Garantipremien ble ved avtaleinngåelse basert på prisinformasjon fra bank, og siden justert i henhold til markedsutviklingen for kredittmarginer

Endringsvedtak

- I endringsvedtaket ble det lagt til grunn at
 - *skiper har tilstrekkelig god egen rating*
 - *garantipremien ikke gjenspeiler den underliggende risikoen ved garantistillelsen*
 - *risikoen er vesentlig lavere for en nærstående garantist enn en uavhengig garantist → CUP-metoden er ikke anvendelig*
- Garantipremiene ble skjønnsmessig fastsatt etter rentetilnæringsmetoden
- Inntektstillegg på totalt kr 50,5 mill. for årene 2008-14

Selskapets klage

- Bankgaranti utgjør en CUP med høy grad av sammenlignbarhet
 - *Bankgaranti er en direkte substitusjonsmulighet*
 - *Flere andre skipere stiller bankgaranti*
- CUP-metoden er å foretrekke i henhold til OECDs retningslinjer
- Uansett, skjønn fastsatt etter rentetilnæringsmetoden fremstår som vilkårlig og urimelig
 - *det er ikke en fordel som skal deles*
 - *hensyntar ikke garantistens risiko i tilstrekkelig grad*

Kontorets klagenotat

- I klagenotatet ble det lagt til grunn at
 - *virkingen av konsernforholdet medfører lavere risiko for garantisten enn om tilsvarende avtale hadde vært inngått mellom uavhengige*
 - *skiper tilfredsstilte de finansielle kravene med en rating BBB-*
- I tråd med klagevedtak av 23. august 2021 for en annen skatteyter
 - *fradrag for garantipremie begrenses til kostnaden ved å tilfredsstille ratingkravet fra Gassco*
- Subsidiært: Garantipremien fastsatt basert på kost-pluss metoden

= [misligholdssannsynlighet * tap ved mislighold * garantibeløp]
+ administrasjon og fortjeneste

Selskapets merknader

- Selskapet oppfylte ikke ratingkravet på minst BBB
 - *Ratingen var BBB- for 2008-12 og BB+ for 2013-14*
 - *BBB- ikke tilstrekkelig for å tilfredsstille de finansielle kravene*
- Faktum i klagesaken fra 2021 er vesensforskjellig
- Bankgaranti var det eneste alternativet til morselskapsgarantien
 - *CUP-metoden, som brukt av selskapet, er derfor den foretrukne iht. OECD's retningslinjer*

KLAGENEMNDAS BEGRUNNELSE

Klagevedtak av 20. oktober 2025

Klagenemndas kompetanse

- Klagenemnda viser til at sktfvl. § 13-7 (2) gir nemnda full kompetanse til å prøve alle sider av saken
 - hensynet til korrekt skattlegging kan føre til at skattepliktige kommer dårligere ut i klageomgangen enn ved førsteinstansvedtaket, jf. lovforarbeidene
 - hverken de ulovfestede reglene om passivitet eller hensynene bak sktfvl. § 12-6 (4) er til hinder for at Klagenemnda kan skjerpe skjønnet
 - ingen holdepunkter for at lang saksbehandlingstid begrenser Klagenemndas kompetanse

Skattyter anførte at adgangen til å skjerpe skjønnet må anses bortfalt for Klagenemnda da skattemyndighetene har brutt sin plikt til å «forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold», jf. sktfvl.

- *både de ulovfestede reglene om passivitet og sktfvl. bestemmelser ivaretar viktige hensyn som også står sentralt i denne saken*

Klagenemndas kompetanse

- Virkningen av en saksbehandlingsfeil kan etter sktfvl. § 5-10 være at et vedtak er ugyldig, dersom feilen «kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold»
 - Klagenemnda må følgelig påse at lang saksbehandlingstid ikke virker bestemmende på vedtakets innhold
- Klagenemnda bemerker at skattyter skulle ha fått en formell tilbakemelding om at saken var stilt i bero i påvente av en annen sak, jf. sktfvl. § 5-2 annet ledd

Skattyter anførte at adgangen til å skjerpe skjønnnet må anses bortfalt for Klagenemnda da skattemyndighetene har brutt sin plikt til å «forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold», jf. sktfvl.

- *både de ulovfestede reglene om passivitet og sktfvl. bestemmelser ivaretar viktige hensyn som også står sentralt i denne saken*

Årsakssammenheng

- Vilkåret er ofte ikke bestridt oppfylt
- Klagenemnda kom i denne saken til at vurderingen av vilkåret om årsakssammenheng er en integrert del av spørsmålet om inntektsreduksjon
 - Med både interessefellesskap og inntektsreduksjon foreligger det en presumsjon for at også vilkåret om årsakssammenheng er oppfylt, jf. forarbeidene
 - Kun inntektsreduksjon dersom det er fastsatt betingelser som avviker fra det som ville vært avtalt mellom uavhengige
 - Formuleringen av armlengdeprinsippet i OECDs mønsteravtale illustrerer en nær sammenheng mellom vurderingen av de to vilkårene

Skattyter har bestridt at det foreligger årsakssammenheng mellom interessefellesskapet og en inntektsreduksjon som er begrunnet i at de oppfyller ratingkravet

- *en eventuell villfarelse knyttet til hva som var Gasscos ratingkrav kan ikke tilskrives interessefellesskapet*

Inntektsreduksjon

- Klagevedtak fra 23. august 2021 – annen skattyter, samme garantistillelse
 - KLN la i 2021-vedtaket til grunn at dersom skiper tilfredsstiller de finansielle kravene gjennom en egen kredittrating, vil betalingsviljen for en garanti være begrenset til kostnaden ved å innhente en slik kredittrating
- I denne saken gjorde derfor Klagenemnda først en vurdering av om skiper ville ha tilfredsstilt de finansielle kravene i bookingmanualen gjennom egen kredittrating. To spørsmål måtte vurderes:
 - Hva var skipers kredittrating?
 - Selskapet selv hadde lagt til grunn BBB- for 2008-13 og BB+ for 2014
 - En konfidensiell kredittvurdering fra 2010 ga selskapet en rating tilsvarende BBB-
 - Skal kravet om rating «BBB» i bookingmanualen forstås som «investment grade» eller som en ren BBB rating?

Inntektsreduksjon - mindretallet

- Klagenemndas mindretall kom til at skiper ville ha tilfredsstilt ratingkravet med en rating på BBB-, da «BBB» i bookingmanualen må oppfattes som hele ratingkategorien BBB: «BBB-/BBB/BBB+»
 - Rating BBB- er den laveste investment grade-ratingen, og denne ratingen utgjør et naturlig minstekrav til rating i flere sammenhenger
 - Gassco har i e-post til Oljeskattekontoret uttalt at bookingmanualen praktiseres slik at skipers egen rating, eller garantistens rating må være «investment grade»
 - Skipere skal ha rett til adgang til rørledningsnettverket på «objektive og ikke-diskriminerende vilkår», jf. petroleumsforskriften § 59, og Gassco har godtatt garanti fra et morselskap med S&P-rating BBB-
- Det er mindretallets syn at garantipremien må reflektere det faktum at en misligholdsrisiko tilsvarende BBB- er tilstrekkelig. Selskapet kan ikke få fradrag for kostnader utover hva som kreves for å tilfredsstille de finansielle kravene

Inntektsreduksjon - flertallet

- Klagenemndas flertall kom til at skiper ikke ville ha tilfredsstilt ratingkravet med en rating på BBB-
 - ordlyden i bookingmanualen er klar og viser kun til rating «BBB or higher», uten å angi at dette gjelder «investment grade»
 - selv om korrespondansen med Gassco kan ha bidratt til å skape usikkerhet knyttet til hvorvidt «BBB» skal forstås som «investment grade» eller ikke, er korrespondansen fra flere år senere enn tidspunktet morselskapsgarantien ble stilt
 - vurderingen må basere seg på situasjonen slik den fremstod da garantiavtalen ble inngått:

Sett hen til ordlyden i bookingmanualen, herunder fraværet av en referanse til «investment grade», er det flertallets syn at selskapet ikke hadde grunn til å tvile på at morselskapsgarantien var nødvendig på det tidspunktet denne ble gitt

sitat fra klagenemndas begrunnelse

Inntektsreduksjon - flertallet

- Klagenemndas flertall kom likevel til at vilkåret om inntektsreduksjon var oppfylt da de avtalte garantipremiene ikke gjenspeiler den underliggende risikoen mellom partene i transaksjonen. Flertallet viste til at prisindikasjonen fra bank, benyttet til å fastsette garantipremiene, var
 - basert på skipers kredittrisiko uten «back-up» fra morselskapet
 - garantipremiene fastsatt uten å hensynta konserntilknytningen, noe som er i strid med armlengdeprinsippet jf. OECDs retningslinjer art. 10.156
 - basert på en lang løpetid, i praksis uten sluttdato
 - garantisten vil på ethvert tidspunkt kun være eksponert for maksimalt 24 måneders tarifforpliktelse
 - etter avtalen er det foretatt løpende prisjusteringer (hvert kvartal/halvårlig)

Inntektsreduksjon - flertallet

- Klagenemndas flertall kom likevel til at vilkåret om inntektsreduksjon var oppfylt da de avtalte garantipremiene ikke gjenspeiler den underliggende risikoen mellom partene i transaksjonen. Flertallet viste til at prisindikasjonen fra bank, benyttet til å fastsette garantipremiene, var
 - fra en bank med rating A eller bedre
 - Ved morselskapsgaranti kreves garantistillelse fra morselskap med rating BBB eller bedre, jf. bookingmanualen
 - I tråd med klagevedtak av 23. august 2021 kan det kun innrømmes fradrag for en garantipremie som er tilstrekkelig for å oppfylle de finansielle kravene til skiper
 - Størrelsen på garantipremien må gjenspeile den forbedrede kredittverdigheten som skiper oppnår gjennom garantistillelsen

Prisindikasjonene fra banken er etter flertallets syn ikke egnet til å fastsette armlengdes garantipremie

Inntektsreduksjon - flertallet

- Klagenemndas flertall kom videre til at flere forhold tilsier at garantisten vil kunne akseptere en lavere pris enn hva en bank ville kreve for en tilsvarende garanti:
 - høyere konkursskorrelasjon mellom garantist og skiper når garantisten er et konsernselskap → **lavere risiko**
 - relevant fordi et mislighold sannsynligvis ikke finner sted før skiper i realiteten er konkurs, noe som trolig bare vil skje ved en langvarig kollaps i olje- og gassprisene
 - ved konserninterne transaksjoner er det, i motsetning til i uavhengige forhold, informasjonssymmetri → **lavere risiko**
 - relevant fordi skipers soliditet og finansielle styrke er kjent, og fordi garantisten har bedre og raskere tilgang på informasjon
 - flere av skiperbestemmelsene i Gassled gjør det mulig å redusere garantiansvaret, og insentivene er sterkere når garantisten er et konsernselskap → **lavere risiko**
 - relevant fordi det kan redusere det endelige tapet for garantisten

Konklusjon inntektsreduksjon

[Skiper] har prissatt morselskapsgarantien som en bankgaranti med utgangspunkt i prisindikasjonen fra [bank]. Det er over pekt på en rekke forhold som etter flertallets syn tilsier at garantisten vil kunne akseptere en lavere pris enn hva en bank ville kreve for en tilsvarende garanti. Klagenemndas flertall har etter dette kommet til at inntekten er redusert som følge av at de avtalte garantipremiene ikke gjenspeiler den underliggende risikoen mellom partene i transaksjonen.

sitat fra klagenemndas begrunnelse

Skjønnfastsettelsen - flertallet

- Selskapet har benyttet CUP-metoden ved prising av morselskapsgarantien
 - CUP-metoden er etter Klagenemndas syn ikke anvendelig
- Klagenemndas flertall mener at rentetilnæringsmetoden gir en prisfastsettelse som både reflekterer den reelle risikoen forbundet med garantistillelsen, og skipers betalingsvilje
 - rentetilnæringsmetoden gir et godt og etterprøvbart resultat
 - rentetilnæringsmetoden er i mindre grad sensitiv for skjønsmessige forutsetninger enn kost-pluss metoden i Oljeskattekontorets klagenotat
 - rentetilnæringsmetoden tilfredsstiller kravene til profit split-metoden i OECDs retningslinjer

Skjønnnsfastsettelsen - flertallet

- Klagenemndas flertall peker på at
 - rentetilnærmingsmetoden angir maksimal garantipremie for en *lånegaranti*, jf. OECDs retningslinjer art. 10.177. Likevel relevant for denne garantistillelsen fordi
 - det både ved en lånegaranti og en betalingsgaranti er en betalingsforpliktelse som dekkes av garantien
 - det både ved en lånegaranti og en betalingsgaranti er risikoen for at garantien blir trukket på avhengig av den garantertes kredittverdighet og forhold ved den underliggende garanterte transaksjonen
 - konsernet har en samlet besparelse ved å velge morselskapsgaranti fremfor bankgaranti

Utgangspunktet ved rentetilnærmingsmetoden er at garantipremien fastsettes lik differansen i lånekostnad med og uten garanti

Skjønnnsfastsettelsen - flertallet

- Klagenemndas flertall mener at det må skilles mellom effekten av den eksplisitte, formelle garantien og implisitt støtte som følger av konserntilknytningen, jf. OECDs retningslinjer art. 10.156
 - Morselskapet blir eksponert for misligholdsrisiko ved å stille garanti, men grunnet den implisitte garantien er det ikke gitt at den reelle risikoen endres vesentlig ved å gi en eksplisitt garanti
- I vedtak av 23. august 2021 kom Klagenemnda til at skattyter kun fikk fradrag for en garantipremie som var tilstrekkelig for å oppfylle de finansielle kravene
 - Ved å benytte rentetilnærmingsmetoden i denne saken, er målet å sette en verdi på den forbedrede kredittverdigheten som skiper oppnår gjennom garantistillelsen
 - Ved anvendelse av rentetilnærmingsmetoden tas det derfor utgangspunkt i ratingkravet ved morselskapsgaranti på BBB, selv om morselskapet i perioder har en høyere rating

Konklusjon skjønnsfastsettelse

- Garantipremien for inntektsårene 2008-14 ble skjønnsmessig fastsatt til
 - differansen mellom kredittpåslaget for rating BBB (kravet til Gassco) og skipers rating
 - justert med en reduksjonsfaktor, bl.a. for å hensynta at man priser en betalingsgaranti
 - 24 mnd. tidshorisont ved prising av garantiforpliktelsen
 - garantipremien fastsettes hvert kvartal/halvårlig på samme tidspunkt som selskapets prisjusteringer
- Skjønnsmessig garantipremie varierer mellom 5–58 bp. i perioden
- Inntektstillegget redusert med ca. kr 2 mill. sammenlignet med endringsvedtak
 - Samlet inntektstillegg etter klageomgang kr 48 mill.

Takk for oppmerksomheten!